

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne ustanove Gimnazija Banja Luka
za period 01.01-31.12.2023. godine**

Broj: RV041-24

Banja Luka, 18.06.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke.....	10
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji	11
	6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci	11
	6.1.1. Prihodi i primici.....	11
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	12
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	14
	6.2.1. Nefinansijska imovina.....	14
	6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja.....	16
	6.2.3. Obaveze i razgraničenja	16
	6.2.4. Vlastiti izvori.....	17
	6.3. Vanbilansna evidencija	17
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	17
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	17

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Gimnazija Banja Luka koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 02; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2023. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Javne ustanove Gimnazija Banja Luka istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, finansijske izvještaje Javne ustanove Gimnazija Banja Luka čine tabelarni pregledi navedeni u našem Izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Javne ustanove Gimnazija Banja Luka se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2023. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 18.06.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Gimnazija Banja Luka za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne ustanove Gimnazija Banja Luka za 2023. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Javna ustanova Gimnazija Banja Luka je sa tri lica zaključila ugovore o djelu za obavljanje poslova koji predstavljaju redovnu djelatnost škole, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Izvršene su nabavke roba i usluga u najmanjoj vrijednosti od 33.914 KM koje nisu predviđene planom javnih nabavki niti su za iste donesene posebne odluke o pokretanju postupka nabavke, što nije u skladu sa članom 17. stav (1. i 3.) Zakona o javnim nabavkama.

Izvještaji o postupcima javnih nabavki provedenih direktnim sporazumom nisu dostavljeni na portal javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Članom 127. stav (2) Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju propisano je da školski odbor ima sedam članova koje za javne škole u ime osnivača imenuje Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske i to dva člana iz reda zaposlenih na prijedlog radnika škole, dva člana u ime osnivača, dva člana iz reda roditelja na prijedlog savjeta roditelja škole i jednog član na prijedlog jedinice lokalne samouprave. Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske je Rješenjem od 22.02.2023. godine i 27.04.2023. godine imenovalo članove Školskog odbora Javne ustanove Gimnazija Banja Luka iz reda zaposlenih, roditelja i predstavnika lokalne zajednice, a dva člana školskog odbora u ime osnivača nisu imenovana.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne ustanove Gimnazija Banja Luka obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne ustanove Gimnazija Banja Luka.

Banja Luka, 18.06.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) klasifikacija rashoda za usluge prevoza i smještaja za učesnike organizovanih događaja sa kojima nije zasnovan radni odnos vrši u skladu sa članom 92. stav (3. i 10.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova,
- 2) priznavanje i evidentiranje nefinansijske imovine i obaveze za nabavku stalne imovine vrši u periodu u kome je imovina nabavljena i na dan bilansiranja vrši provjera obezvrjeđenja nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi, u skladu sa članom 27., 42. stav (4) i 82. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) potraživanja za školarine i preplate po osnovu unaprijed plaćenih školarina evidentiraju shodno članu 71. stav (1), 104. stav (2) i 114. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu,
- 2) intenziviraju aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole propisane tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u smislu da se izvrši popis i opis poslovnih procesa, sačini knjiga poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti i izradi strategija upravljanja rizicima,
- 3) vrši kontrola knjigovodstvenih isprava za blagajničko poslovanje shodno članu 9. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 4) pomoćna evidencija potraživanja i knjiga nematerijalnih sredstava, nepokretnosti, postrojenja i opreme uspostave na način da obezbijede analitičke podatke o sredstvima, uvid u hronološki prikaz evidentiranih poslovnih događaja i mogućnost korišćenja podataka za potrebe računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja u skladu sa članom 11. stav (6) i 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 5) postupci i procedure organizovanja i provođenja popisa vrše u skladu sa članom 14. stav (1), 15. stav (3) i 17. stav (4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 6) planiranje i pokretanje postupaka javnih nabavki i dostavljanje izvještaja na portal javnih nabavki vrši u skladu sa članom 17. stav (1. i 3.) i 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju, član 25., 31-33., 52., 53., 60., glava IX, X i XV,
- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske, glava III, član 39-41.,
- Zakon o trezoru, član 14.,15.,18. i 19., glava III,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o radu, član 204-207.,
- Zakon o platama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i đačkim domovima u Republici Srpskoj,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27.,
- Pravilnik o postupku za prijem u radni odnos u srednjoj školi i načinu bodovanja kriterijuma za prijem,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, član 8-12.,
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta u Javnoj ustanovi Gimnazija Banja Luka.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna ustanova Gimnazija Banja Luka (u daljem tekstu: Gimnazija) osnovana je 1895. godine pod nazivom Velika realka, a prvi put je upisana u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjaluci 1974. godine. Odlukom Skupštine opštine Banja Luka iz 1991. godine postaje javna ustanova pod današnjim nazivom. Usklađivanje akta o osnivanju Gimnazije sa relevantnim zakonskim propisima Republike Srpske izvršeno je 2012. godine Odlukom Vlade Republike Srpske, koja je u sudskom registru upisana kao osnivač.

Gimnazija je pravno lice sa statusom javne ustanove koja obavlja djelatnost srednjeg obrazovanja i vaspitanja. Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezana za rad Gimnazije propisana su Zakonom o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 41/18, 35/20, 92/20 i 55/23) i Statutom kao osnovnim opštim aktom Gimnazije.

Gimnaziju godišnje pohađa oko 1.200 učenika, nastava je organizovana u dvije smjene. Nastavni proces se realizuje prema nastavnom planu i programu kojeg donosi Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo). Učenici se obrazuju u četiri smjera, a to su opšti smjer, prirodno-matematički smjer, računarsko-informatički smjer i društveno-jezički smjer. Pored nacionalnog programa, u školi se realizuje i dvogodišnji Program međunarodne mature (International Baccalaureate Diploma Programme) za učenike trećeg i četvrtog razreda u okviru koga se nastava odvija i ispiti polažu na engleskom jeziku (u daljem tekstu: IB program). Ministarstvo je dalo saglasnost na odvijanje nastave po IB programu svojim aktom broj 6-01-1699-1/06 od 12.05.2006. godine, a Gimnazija je dobila IBO sertifikat o autorizaciji škole 31.07.2006. godine. Učenici koji pohađaju IB program plaćaju školarinu.

Organi upravljanja i rukovođenja Gimnazijom su školski odbor i direktor, koje u ime osnivača imenuje Ministarstvo na period od četiri godine. Rad članova školskog odbora je dobrovoljan i bez naknade. Stručni organi Gimnazije su odjeljensko vijeće, nastavničko vijeće i stručni aktivni nastavnika.

Sredstva za rad obezbijeđena su iz budžeta Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika) i budžeta Grada Banja Luka (u daljem tekstu: Grad) u okviru fonda (01), vlastitih prihoda (fond 02) i grantova (fond 03). Poslovanje Gimnazije odvija se u sistemu Jedinственog računa trezora čija je glavna knjiga shodno izvorima finansiranja u okviru Glavne knjige trezora Republike i Glavne knjige trezora Grada (u daljem tekstu: GKT).

Gimnazija nema direktan pristup trezorskim aplikacijama, već popunjava propisane obrasce za trezorsko poslovanje na osnovu kojih Ministarstvo i Grad unose podatke u GKT. Za formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava na osnovu kojih su popunjeni obrasci za trezorsko poslovanje odgovorna je Gimnazija.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Gimnazije za period 01.01-31.12.2023. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Gimnazije.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija, upravljanje, rukovođenje, ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada, odnosno godišnjeg programa rada, status učenika, nastavnika, stručnih saradnika i ostalih radnika, djelokrug i način rada savjeta roditelja i savjeta učenika, način vođenja evidencije i druga pitanja vezana za poslovanje Gimnazije propisani su Zakonom o srednjem obrazovanju i vaspitanju i interno uređeni Statutom, pravilnicima i drugim aktima.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Gimnaziji (iz 2017. godine) sistematizovano je 15 radnih mjesta za vannastavno osoblje sa 28 izvršilaca. Broj nastavnika i stručnih saradnika u nastavi utvrđuje se godišnjim programom rada (na osnovu broja časova, obračunskih odjeljenja i nastavnog plana i programa), dok su stručni profili, zvanja i procedura prijema nastavnika i stručnih saradnika propisani Pravilnikom o stručnim profilima i zvanjima nastavnika i stručnih saradnika u gimnaziji („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 120/20) i Pravilnikom o postupku za prijem u radni odnos u srednjoj školi i načinu bodovanja kriterijuma za prijem („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 24/19). Na dan 31.12.2023. godine u Gimnaziji je bilo zaposleno 135 izvršilaca od kojih se 104 odnosi na nastavno osoblje (87 zaposlenih na neodređeno i 17 na određeno vrijeme), a 31 na vannastavno osoblje (27 zaposlenih na neodređeno i 4 na određeno vrijeme).

U 2023. godini zaključeno je šest ugovora o djelu, od kojih tri ugovora za obavljanje poslova iz redovne djelatnosti Gimnazije (izrada rasporeda časova, izvođenje nastave i obavljanje administrativnih poslova vezanih za sprovođenje maturalnog ispita), što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18, 91/21 i 119/21), kojim je propisano da poslodavac može sa određenim licem zaključiti ugovor o djelu radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca.

Članom 127. stav (2) Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju propisano je da školski odbor ima sedam članova koje za javne škole u ime osnivača imenuje Ministarstvo i to dva člana iz reda zaposlenih na prijedlog radnika škole, dva člana u ime osnivača, dva člana iz reda roditelja na prijedlog savjeta roditelja škole i jednog član na prijedlog jedinice lokalne samouprave. Ministarstvo je Rješenjem od 22.02.2023. godine i 27.04.2023. godine imenovalo članove Školskog odbora Gimnazije iz reda zaposlenih, roditelja i predstavnika lokalne zajednice, a dva člana školskog odbora u ime osnivača nisu imenovana.

U skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) imenovano je lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, ali nisu preduzete dalje aktivnosti propisane tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17), jer nisu izvršeni popis i opis poslovnih procesa koji se odvijaju u Gimnaziji, sastavljanje knjige poslovnih procesa, identifikovanje i procjena rizika, definisanje potrebnih kontrolnih aktivnosti i izrada strategije upravljanja rizicima. Shodno odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22) sačinjen je godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu.

Interne kontrole u Gimnaziji su u 2023. godini bile djelimično definisane Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima (iz 2018. godine) i drugim internim pravilnicima. Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima nisu definisani kontrolni postupci knjigovodstvenih isprava za blagajničko poslovanje (nije određeno lice odgovorno za kontrolu), te nije vršena kontrola sačinjenih blagajničkih dnevnika i naloga za isplatu iz blagajne i potpunost, istinitost i tačnost istih nije potvrđena potpisom lica odgovornih za kontrolu, što nije u skladu sa članom 9. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20).

Analitička evidencija stanja i promjena nefinansijske imovine Gimnazije nije vršena u modulu „Osnovna sredstva“ koji je školama dostupan putem Jedinственog informacionog sistema Ministarstva u ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja (EdulS), a postojeća pomoćna evidencija nematerijalnih sredstava, nepokretnosti, postrojenja i opreme (knjiga osnovnih sredstava Gimnazije) nije uspostavljena na način da obezbijedi analitičke podatke o sredstvima i uvid u hronološki prikaz promjena na sredstvima slijedom nastalih poslovnih događaja, kako je definisano članom 11. stav (6) i 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Takođe, pomoćna evidencija potraživanja za školarinu koju plaćaju učenici za pohađanje IB programa nije uspostavljena na način da se za potrebe računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja može utvrditi iznos nenaplaćenih potraživanja ili nastalih preplata.

U skladu sa Odlukom o imenovanju članova Komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđeno je da godišnji popis imovine i obaveza nije organizovan i izvršen u skladu sa članom 14. stav (1), 15. stav (3) i članom 17. stav (4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21). U komisiju za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza imenovano je lice koje vodi evidenciju o promjenama na imovini i obavezama koje su predmet popisa, pripremne radnje za popis koje podrazumijevaju usaglašavanje salda potraživanja i obaveza sa dužnicima i povjeriocima nisu u potpunosti izvršene i u izvještaju o popisu iskazano je stanje imovine i obaveza, a nisu sačinjene popisne liste za nematerijalnu imovinu, potraživanja i obaveze.

Shodno navedenom i u tačkama 4., 6.1.2.1., 6.2.1. i 6.2.2. ovog izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi usklađenost sa relevantnim zakonskim i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu vrši za poslove van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu,***
- ***intenziviraju aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole propisane tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u smislu da se izvrši popis i opis poslovnih procesa, sačini knjiga poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti i izradi strategija upravljanja rizicima,***
- ***vrši kontrola knjigovodstvenih isprava za blagajničko poslovanje shodno članu 9. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,***
- ***pomoćna evidencija potraživanja i knjiga nematerijalnih sredstava, nepokretnosti, postrojenja i opreme uspostave na način da obezbijede analitičke podatke o sredstvima, uvid u hronološki prikaz evidentiranih poslovnih događaja i mogućnost korišćenja podataka za potrebe računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja u skladu sa članom 11. stav (6) i 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,***
- ***postupci i procedure organizovanja i provođenja popisa vrše u skladu sa članom 14. stav (1), 15. stav (3) i 17. stav (4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.***

4. Nabavke

Planom javnih nabavki Gimnazije i izmjenama i dopunama plana za 2023. godinu planirane su nabavke ukupne vrijednosti 270.880 KM bez poreza na dodatu vrijednost i to za robe 42.380 KM i usluge 228.500 KM.

U skladu sa Planom i izmjenama i dopunama plana javnih nabavki Gimnazije za 2023. godinu realizovano je 16 direktnih sporazuma u vrijednosti od 61.141 KM, putem kojih su nabavljeni kancelarijski materijal, toneri, proizvodi za čišćenje, nastavne potrepštine i obrasci, roba za tekuće i investiciono održavanje, školski namještaj, kancelarijski inventar i oprema, usluge osiguranja imovine, radnika i učenika, održavanja informacionog sistema, servisiranja lifta, sistematskog pregleda radnika, poštanske usluge, usluge organizovanja zaštite na radu i zaštite od požara. Pored toga, na osnovu odluke o pokretanju postupka javne nabavke proveden je pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja za nabavku dodatnih radova na sanaciji sanitarnih čvorova u Gimnaziji u vrijednosti od 5.820 KM.

Planirane nabavke telefonske centrale sa pripadajućom opremom (4.000 KM) i zamjene krova na objektu škole (200.000 KM) nisu provedene, jer nisu obezbijeđena raspoloživa sredstva za pokretanje istih.

Revizijskim ispitivanjima obuhvaćeno je sedam postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 31.424 KM i to šest direktnih sporazuma (25.604 KM) i jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja (5.820 KM), što čini 47% vrijednosti ukupno provedenih postupaka.

Izveštaji o postupcima nisu dostavljeni na portal javnih nabavki za sve direktne sporazume, što nije u skladu sa članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Takođe, izvršene su nabavke u najmanjoj vrijednosti od 33.914 KM koje nisu predviđene planom javnih nabavki niti su za iste donesene posebne odluke o pokretanju postupka nabavke, što nije u skladu sa članom 17. stav (1. i 3.) Zakona o javnim nabavkama, a odnose se na nabavke usluga prevoza (7.766 KM), usluga smještaja (7.747 KM), ugostiteljskih usluga (6.356 KM), materijala i usluga za tekuće održavanje opreme (4.311 KM), materijala za potrebe obrazovnog procesa (4.151 KM), računarske i komunikacione opreme (1.922 KM), stručne literature, knjiga i časopisa (1.660 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se planiranje i pokretanje postupaka javnih nabavki i dostavljanje izvještaja na portal javnih nabavki vrši u skladu sa članom 17. stav (1. i 3.) i 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Budžet Gimnazije za 2023. godinu pripremljen je i donesen prema izvorima finansiranja u skladu sa članom 158. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju, kojim je propisano da se sredstva za rad srednjih škola koje osniva Republika obezbjeđuju iz budžeta Republike, budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih izvora (izdavanjem školskog prostora, iz projektnih aktivnosti, primljenih donacija). Shodno navedenom budžet Gimnazije je sastavni dio budžeta Republike i budžeta Grada.

Iz budžeta Republike obezbjeđuju se sredstva za rashode za bruto plate zaposlenih, dio naknada iz radnog odnosa, bruto naknade van radnog odnosa, rashode za stručno usavršavanje zaposlenih, troškove republičkog ili višeg ranga takmičenja, kao i dio izdataka za proizvedenu stalnu imovinu. Zahtjev Gimnazije za sredstvima iz budžeta Republike za 2023. godinu iznosio je 3.216.003 KM. Ministarstvo sačinjava zbirni budžetski zahtjev za sve srednje škole, te nakon odobrenog budžetskog okvira za srednje škole u budžetu Republike vrši raspodjelu sredstava po školama. Nakon usvojenog Budžeta Republike za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/22) Ministarstvo je obavijestilo Gimnaziju da je istoj odobren budžetski okvir za bruto plate u iznosu od 3.424.925 KM.

Iz budžeta Grada obezbjeđuju se sredstva za troškove prevoza zaposlenih, rashode po osnovu korišćenja robe i usluga, troškove opštinskog i regionalnog takmičenja i dio izdataka za proizvedenu stalnu imovinu. Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Grada za 2023. godinu („Službeni glasnik Grada Banja Luka“ broj 14/23) Gimnaziji je za fond 01 odobren budžetski okvir u iznosu od 250.000 KM i to za rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (37.000 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (204.000 KM) i izdatke za nefinansijsku imovinu (9.000 KM). Za fond 02 odobren je budžetski okvir u iznosu od 72.600 KM za rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (68.600 KM) i izdatke za nefinansijsku imovinu (4.000 KM).

6. Finansijski izvještaji

Gimnazija je, u skladu sa članom 46. i 47. stav (1) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22), sačinila obrasce godišnjih finansijskih izvještaja za GKT Republike, za GKT Grada i zbirne obrasce: Obrazac 2.01 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 2.02 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 02, Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05, Obrazac 4a - Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a - Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i Obrazloženja uz finansijske izvještaje.

Ministarstvo zbirno planira budžet za sve srednje škole i shodno tome Obrazac 2.01 za pozicije iskazane u GKT Republike ne sadrži podatke o odobrenom budžetu za pojedinačnu potrošačku jedinicu, odnosno Gimnaziju.

Nakon usvojenog Rebalansa budžeta Republike za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/23) Ministarstvo nije obavijestilo Gimnaziju o promjeni iznosa odobrenih sredstava (odobreni budžetski okvir za sve srednje škole manji je u odnosu na prvobitni budžet za 3.214.800 KM), a izvršenje budžeta Gimnazije u dijelu koji finansira Republika je za 4% više u odnosu na prvobitni budžet.

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

Prihodi (osim obračunskih) i primici iskazani su u iznosu od 229.669 KM i to na fondu 01 u iznosu od 130.326 KM, fondu 02 u iznosu od 76.357 KM i fondu 03 u iznosu od 22.986 KM. Prihodi i primici iskazani u GKT Republike na fondu 01 ne planiraju se na nivou budžetskog korisnika. Prihodi i primici iskazani u GKT Grada na fondu 01 niži su za 21%, a na fondu 02 viši su za 5% u odnosu na rebalansom planiran iznos.

Rashodi (osim obračunskih) i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 4.066.586 KM i to na fondu 01 u iznosu od 3.873.191 KM, fondu 02 u iznosu od 70.913 KM i fondu 03 u iznosu od 122.482 KM. Rashodi i izdaci iskazani u GKT Republike na fondu 01 ne planiraju se na nivou budžetskog korisnika. Rashodi i izdaci iskazani u GKT Grada na fondu 01 niži su za 1%, a na fondu 02 niži su za 2% u odnosu na rebalansom odobren budžetski okvir.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu od 238.119 KM, a odnose se na prihode (156.518 KM) i primitke (81.601 KM), od čega u okviru fonda 01 (138.776 KM), fonda 02 (76.357 KM) i fonda 03 (22.986 KM).

Prihode čine neporeski prihodi (125.082 KM), grantovi (15.636 KM), prihodi obračunskog karaktera (8.450 KM) i transferi između budžetskih jedinica (7.350 KM).

Neporeske prihode čine prihodi od zakupa fiskulturne sale i školskog prostora za postavljanje samouslužnih aparata (14.350 KM) koji su naplaćeni od zakupaca na osnovu zaključenih godišnjih ugovora i cijena utvrđenih odlukama Školskog odbora, prihodi od

participacije učenika (34.375 KM) koju shodno članu 161. stav (3) Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju i Odluci Školskog odbora plaćaju učenici na početku školske godine u iznosu od 50 KM, te prihodi od školarina za pohađanje nastave po IB programu (76.357 KM). Obaveza plaćanja školarine za učenike koji pohađaju IB program definisana je članom 16. stav (5) Statuta Gimnazije, shodno članu 33. stav (5) Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju. Školarina se plaća u godišnjem iznosu od 2.000 KM u jednakim mjesečnim iznosima od 200 KM tokom deset mjeseci trajanja nastavnog procesa, shodno Odluci Školskog odbora (iznos školarine nije mijenjan od 2006. godine).

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani po osnovu donirane opreme od pravnih i fizičkih lica iz zemlje (1.862 KM), nenaplaćenih potraživanja za zakup fiskulturne sale i školskog prostora (1.910 KM) i naplaćenih potraživanja iz ranijih godina od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske koja su prethodno klasifikovana kao nenaplativa (4.678 KM).

Grantovi su iskazani po osnovu grantova iz inostranstva (6.650 KM) i grantova iz zemlje (8.986 KM), a najvećim dijelom se odnose na donirana sredstva od Udruženja „Terra Art“ Sarajevo za opremanje kabineta u školi (5.880 KM), od Elektronske video lutrije doo Banja Luka radi pomoći u odlasku učenika Gimnazije na Međunarodno debatno takmičenje u Sloveniju (1.956 KM), te uplaćene participacije većeg broja srednjih škola radi učešća na međunarodnoj godišnjoj konferenciji učenika srednjih škola BaLMUN koja je održana u Banjaluci u formi trodnevne simulacije rada Ujedinjenih nacija.

Transferi između budžetskih jedinica su iskazani po osnovu sredstava doznačenih od Službe predsjednika Republike na namjenski račun Grada, kao pomoć Gimnaziji za organizaciju međunarodne konferencije BaLMUN (5.000 KM) i organizovanje posjete učenika Memorijalnom centru Gradina (2.350 KM).

Primici se u cijelosti odnose na primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti po osnovu refundacija naknada plata za vrijeme roditeljskog odsustva (63.280 KM) i bolovanja (18.321 KM).

Neporeski prihodi po osnovu školarina iskazani su u većem iznosu za 3.100 KM, a u manjem iznosu su iskazani prihodi obračunskog karaktera za 300 KM i ostali primici za 5.000 KM (obrazloženo u tački 6.2.2. izvještaja).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 4.213.628 KM, a odnose se na rashode (3.971.496 KM) i izdatke (242.132 KM), od čega u okviru fonda 01 (4.020.104 KM), fonda 02 (71.042 KM) i fonda 03 (122.482 KM).

Rashode čine tekući rashodi i rashodi obračunskog karaktera.

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi su iskazani u iznosu od 3.824.454 KM, a čine ih rashodi za lična primanja zaposlenih (3.529.338 KM) i rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (295.116 KM).

Rashodi za lična primanja zaposlenih se odnose na rashode za bruto plate zaposlenih (3.335.925 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (61.401 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata koje se ne refundiraju (94.825 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (37.187 KM).

Plate i ostala lična primanja zaposlenih definisana su Zakonom o platama zaposlenih u osnovnim i srednjim školama i đlačkim domovima u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22 i 132/22), Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 82/22) i Pravilnikom o 40-časovnoj radnoj sedmici u srednjoj školi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 82/21, 74/22 i 70/23).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada odnose se na naknade za prevoz na posao i sa posla (36.129 KM), jubilarne nagrade i nagrade za postignute posebne rezultate u radu sa pripadajućim porezom i doprinosima (6.180 KM), dnevnice za službena putovanja (792 KM), te doprinos za dobrovoljno penzijsko osiguranje (18.300 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći odnose se na otpremnine prilikom odlaska u penziju (28.387 KM), novčane pomoći za rođenje djeteta (5.500 KM) i u slučaju smrti člana uže porodice (3.300 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga se odnose na rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (173.072 KM), režijskog materijala (16.157 KM), materijala za posebne namjene (20.611 KM), tekućeg održavanja (13.480 KM), putovanja i smještaja (12.271 KM), stručnih usluga (29.270 KM) i ostale neklasifikovane rashode (30.255 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga se najvećim dijelom odnose na rashode za električnu energiju (38.736 KM), centralno grijanje (93.743 KM), vodovod i kanalizaciju (1.985 KM), odvoz smeća (13.339 KM), obezbjeđenje imovine (3.918 KM), komunalne takse i usluge (4.279 KM), korišćenje fiksnog telefona (2.977 KM), korišćenje mobilnog telefona (1.867 KM), poštanske usluge (3.260 KM) i usluge prevoza (8.086 KM).

Rashodi za režijski materijal se odnose na rashode za obrasce i papir (7.728 KM), ostali kancelarijski materijal (1.589 KM), materijal za održavanje čistoće (4.894 KM) i stručnu literaturu, časopise i dnevnu štampu (1.946 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene se najvećim dijelom odnose na rashode za materijal za potrebe obrazovnog procesa (19.225 KM) i materijal za kulturne aktivnosti i manifestacije (1.198 KM).

Rashodi za tekuće održavanje se najvećim dijelom odnose na rashode za usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje opreme (13.442 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja se najvećim dijelom odnose na rashode po osnovu smještaja i hrane na službenim putovanjima u zemlji (10.488 KM) i ostale rashode po osnovu službenih putovanja u zemlji (1.248 KM). Na rashodima po osnovu smještaja i hrane na službenim putovanjima u zemlji evidentirani su rashodi za usluge prevoza (1.000 KM) i smještaja (7.271 KM) za goste koji su učestvovali na BaLMUN konferenciji i isti nisu klasifikovani shodno članu 92. stav (3. i 10.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17, 118/18 i 97/23).

Rashodi za stručne usluge se najvećim dijelom odnose na rashode za osiguranje imovine (3.480 KM), osiguranje zaposlenih (2.862 KM), osiguranje učenika (5.396 KM), advokatske usluge (1.950 KM), usluge održavanja računara i biro opreme (3.736 KM), troškove održavanja licenci (1.356 KM), obrazovne i edukativne usluge (3.317 KM) i usluge sistematskog pregleda zaposlenih (4.860 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi se najvećim dijelom odnose na rashode za stručno usavršavanje zaposlenih (1.311 KM), bruto naknade po ugovoru o djelu (14.017 KM), organizaciju BaLMUN konferencije, Svetosavske akademije i drugih događaja (7.179 KM) i doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida (6.521 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se klasifikacija rashoda za usluge prevoza i smještaja za učesnike organizovanih događaja sa kojima nije zasnovan radni odnos vrši u skladu sa članom 92. stav (3. i 10.) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 147.072 KM, a odnose se na rashode po osnovu amortizacije građevinskih objekata, opreme i nematerijalne imovine (146.047 KM) i ostale rashode obračunskog karaktera (995 KM).

6.1.2.3. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 242.132 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (116.570 KM) i ostale izdatke (125.562 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu se odnose na izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (100.000 KM) i izdatke za nabavku postrojenja i opreme (16.570 KM).

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata odnose se na izvršenu sanaciju sanitarnih čvorova u objektu škole finansiranu iz sredstava odobrenih u 2022. godini iz budžeta Službe predsjednika Republike i uplaćenih na namjenski račun Grada.

Izdaci za nabavku postrojenja i opreme se najvećim dijelom odnose na izdatke za nabavku namještaja i druge opreme za potrebe obrazovnog procesa (11.672 KM), kancelarijskog namještaja (2.390 KM) i komunikacione i računarske opreme (2.249 KM).

Ostali izdaci se u cijelosti odnose na ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti po osnovu naknada plata koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja za vrijeme roditeljskog odsustva (78.129 KM) i spriječenosti za rad usljed bolovanja (47.433 KM).

Ostali izdaci su iskazani u manjem iznosu za 1.900 KM (obrazloženo u tački 6.2.2. izvještaja).

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Ukupna imovina na dan 31.12.2023. godine iskazana je u iznosu od 9.738.793 KM bruto vrijednosti, 6.369.874 KM ispravke vrijednosti i 3.368.919 KM neto vrijednosti, a čine je nefinansijska imovina i finansijska imovina i razgraničenja.

Ukupne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 351.711 KM, a vlastiti izvori nisu iskazani.

6.2.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina iskazana je u neto vrijednosti od 3.275.143 KM (bruto vrijednost 9.645.017 KM, ispravaka vrijednosti 6.369.874 KM) i u cijelosti se odnosi na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima evidentiranu na fondu 01.

Neto vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima se odnosi na proizvedenu stalnu imovinu, neproizvedenu stalnu imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Proizvedena stalna imovina iskazana je u neto vrijednosti od 3.205.115 KM (bruto vrijednost 9.498.354 KM i ispravka vrijednosti 6.293.239 KM), a neto vrijednost čine zgrade i objekti i postrojenja i oprema.

Zgrade i objekti su iskazani u neto vrijednosti od 3.013.675 KM (bruto vrijednost 8.656.529 KM i ispravka vrijednosti 5.642.854 KM), a odnosi se na školski objekat. Vrijednost objekta je u toku godine uvećana za 260.290 KM i to za izvršene radove na sanaciji sanitarnih čvorova u objektu škole finansirane iz sredstava odobrenih iz budžeta Službe predsjednika Republike u 2022. godini (100.000 KM) i po osnovu zamjene stolarije na školskom objektu finansirane iz sredstava rezervisanih u budžetu Grada u 2022. godini (160.290 KM), a umanjena za obračunatu amortizaciju (129.848 KM).

Postrojenja i oprema su iskazani u neto vrijednosti od 191.441 KM (bruto vrijednost 817.655 KM i ispravka vrijednosti 626.215 KM), a čine ih kancelarijska oprema, alat i inventar (3.549 KM), komunikaciona oprema (82.252 KM), grejna, rashladna i zaštitna oprema (181 KM), oprema za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (105.201 KM) i ostala postrojenja i oprema (258 KM). Vrijednost opreme je u toku godine uvećana za 67.215 KM po osnovu izvršenih nabavki iz sredstava budžeta Grada (8.963 KM), računa posebnih namjena (1.798 KM), donacije Udruženja „Terra Art“ Sarajevo (5.809 KM), zatim po osnovu komunikacione i računarske opreme za kabinet informatike prenesene u vlasništvo škole od strane Ministarstva u okviru projekta „Opremanje vaspitno-obrazovnih ustanova u Republici Srpskoj računarskom opremom i softverom“ (48.783 KM) i donirane opreme od strane fizičkih i pravnih lica (1.862 KM), a umanjena je za obračunatu amortizaciju (16.141 KM). Odlukom direktora i Školskog odbora, po popisu je izvršeno rashodovanje opreme koja je prethodno amortizovana u cijelosti (bruto vrijednosti i ispravke vrijednosti od po 40.783 KM).

Kancelarijski namještaj i namještaj za potrebe obrazovnih institucija nabavljen u 2024. godini i nastale obaveze po tom osnovu u iznosu od 2.518 KM evidentirani su i priznati u finansijskom izvještaju za 2023. godinu, što nije u skladu sa članom 27. i 82. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18) i zahtjevima MRS-JS – Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 7), kojim je propisano da se shodno obračunskoj računovodstvenoj osnovi transakcije i događaji računovodstveno evidentiraju u trenutku njihovog nastanka i priznaju u finansijskim izvještajima za period na koji se odnose.

Neproizvedena stalna imovina iskazana je u neto vrijednosti od 56.540 KM (bruto vrijednost 133.175 KM i ispravka vrijednosti 76.635 KM), a odnosi se na pripadajuće zemljište uz školski objekat (46.788 KM) i nematerijalnu neproizvedenu imovinu (9.752 KM). Vrijednost nematerijalne neproizvedene imovine je uvećana za 9.810 KM po osnovu prenesenih licenci od strane Ministarstva u okviru projekta „Opremanje vaspitno-obrazovnih ustanova u Republici Srpskoj računarskom opremom i softverom“, a umanjena za obračunatu amortizaciju (58 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u vrijednosti od 13.488 KM i odnosi se na tehničku dokumentaciju (glavni projekat) i studiju ekonomske opravdanosti izgradnje sportske dvorane i adaptacije dijela objekta Gimnazije pribavljenu u 2018. godini. Nakon toga aktivnosti na realizaciji projekta nije bilo, a nije vršena provjera da li je došlo do umanjenja vrijednosti sredstva shodno zahtjevima MRS-JS 21 – Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu (paragraf 23, 26 i 27) i člana 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, koji propisuje da se na dan bilansiranja izvrši provjera da li je došlo do obezvrjeđenja sredstva i za iznos utvrđenog obezvrjeđenja izvrši korekcija vrijednosti imovine u pripremi i prizna rashod po osnovu usklađivanja vrijednosti nefinansijske imovine.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **priznavanje i evidentiranje nefinansijske imovine i obaveze za nabavku stalne imovine vrši u finansijskim izvještajima perioda u kome je imovina nabavljena, u skladu sa članom 27. i 82. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,**
- **na dan bilansiranja vrši provjera obezvrjeđenja nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi shodno članu 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.**

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja su na dan 31.12.2023. godine iskazani u vrijednosti od 93.776 KM i u cijelosti se odnose na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja evidentirane na fondu 01.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja se odnose na kratkoročna potraživanja za zakup školskog prostora (2.810 KM), razgraničenja za naknade plata za vrijeme roditeljskog odusustva i bolovanja (24.856 KM) i potraživanja po osnovu refundacija za naknade plata iz doprinosa za obavezno socijalno osiguranje (66.110 KM).

Potraživanja po osnovu refundacija isplaćenih naknada plata zaposlenima iz doprinosa za obavezno socijalno osiguranje odnose se na potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje (49.537 KM) i potraživanja po osnovu refundacija iz doprinosa za dječiju zaštitu (16.573 KM). Navedena potraživanja nisu usaglašena sa obavezama iskazanim kod fondova obaveznog socijalnog osiguranja, te su iskazana u manjem iznosu za 4.189 KM, a za isti iznos su precijenjena kratkoročna razgraničenja. U toku revizije Gimnazija je potraživanja po osnovu refundacija za isplaćene naknade plata za vrijeme bolovanja za koja nisu dobijena rješenja Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske reklasifikovala na razgraničenja u iznosu od 6.528 KM, a razgraničenja iskazana za isplaćene naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva za koje su podneseni zahtjevi za trebovanje sredstava od JU Fond za dječiju zaštitu Republike Srpske reklasifikovala na potraživanja u iznosu od 10.717 KM, te shodno tome nije data preporuka.

Nenaplaćena potraživanja za školarine učenika koji pohađaju IB program i obračunski prihodi po tom osnovu nisu evidentirani, što nije u skladu sa članom 71. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Unaprijed plaćene školarine priznate su kao prihod u momentu uplate, a nisu evidentirani primici i obaveze za primljene avanse, kao ni izdaci za zatvorene preplate iz prethodne godine, što nije u skladu sa članom 104. stav (2) i 114. stav (1) pomenutog pravilnika. Zbog prethodno navedenog u manjem iznosu su iskazana kratkoročna potraživanja najmanje za 4.200 KM, prihodi obračunskog karaktera za 300 KM, ostali primici i obaveze za primljene avanse za po 5.000 KM i ostali izdaci za 1.900 KM, a u većem iznosu su iskazani neporeski prihodi od školarina za 3.100 KM.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se potraživanja za školarine i preplate po osnovu unaprijed plaćenih školarina evidentiraju shodno članu 71. stav (1), 104. stav (2) i 114. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Ukupne obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2023. godine iskazani su u iznosu od 351.711 KM i u cijelosti se odnose na kratkoročne obaveze evidentirane na fondu 01 (334.715 KM) i fondu 02 (16.996 KM), a čine ih obaveze za lična primanja zaposlenih (307.900 KM) i obaveze iz poslovanja (43.811 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate i bruto naknade zaposlenih (301.304 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (6.596 KM) za decembar 2023. godine.

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze za nabavku roba i usluga (38.465 KM), obaveze za nabavku stalne imovine (4.091 KM), obaveze prema fizičkim licima (996 KM) i obaveze za porez i doprinose na teret poslodavca (259 KM).

Obaveze za nabavku stalne imovine su iskazane u većem iznosu za 2.518 KM (obrazloženo u tački 6.2.1. izvještaja), a nisu iskazane obaveze za primljene avanse u iznosu od 5.000 KM (obrazloženo u tački 6.2.2. izvještaja).

U periodu od datuma izvještavanja do isteka roka za sačinjavanje i dostavljanje finansijskih izvještaja izmirene su dospjele obaveze iz 2023. godine u iznosu od 343.383 KM.

6.2.4. Vlastiti izvori

Gimnazija nema iskazanih vlastitih izvora, jer nije bilo poslovnih događaja koji bi zahtijevali evidentiranje na vlastitim izvorima.

6.3. Vanbilansna evidencija

Na dan 31.12.2023. godine nije bilo poslovnih događaja koji bi zahtijevali evidentiranje na vanbilansnim pozicijama.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske (u daljem tekstu: RUGIPP) u toku je upravni postupak utvrđivanja prava svojine na zemljištu oko školskog objekta, prethodno upisanom kao društvena svojina sa pravom korištenja (1/1) od strane Gimnazije, što može imati uticaj na potencijalnu imovinu. U ponovljenom postupku po izjavljenoj žalbi Gimnazije kao zainteresovane strane, rješenje RUGIPP od 07.08.2017. godine kojim je Gradu dozvoljeno priznavanje prava svojine na predmetnim parcelama poništeno je novim rješenjem od 12.03.2021. godine. Grad je na pomenuto rješenje uložio žalbu i ista je odbijena rješenjem RUGIPP od 07.03.2022. godine, nakon čega je Grad zastupan od strane Pravobranilaštva Republike Srpske podnio tužbu pred nadležnim sudom. Presudom Okružnog suda u Banjaluci od 29.03.2023. godine tužba Grada je uvažena i osporeno rješenje od 07.03.2022. godine je poništeno, a RUGIPP je naloženo donošenje novog akta.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2023. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Gimnaziji, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi, primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatna pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Revizijski tim

Ivana Marjanović, s.r.

Duška Brkić, s.r.

Snježana Tubić, s.r.